

Załącznik
do uchwały Nr XXVII/162/2021
Rady Gminy Marciszów
z dnia 26 marca 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
DLA GMINY MARCISZÓW
na lata 2021 – 2025**

I. Podstawa prawna

Istotność problemu przemocy, który silnie negatywnie wpływa na funkcjonowanie osób oraz całych rodzin nim dotkniętych, znajduje swoje odzwierciedlenie w polskim ustawodawstwie. Zadania państwa w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar mają swoje źródło w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. W świetle jej art. 18: „Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej”, natomiast zgodnie z art. 71 ust. 1 „Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.”

Wyjątkowej ochronie Rzeczypospolitej Polskiej podlegają prawa dzieci, albowiem „każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją” (art. 72 ust. 1).

Uregulowania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie znajdują się w szeregu ustaw, wśród których należy wymienić w szczególności ustawy:

- ✓ z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2020 poz.218 ze zm.)
- ✓ z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1876 ze zm.);
- ✓ z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2020 poz. 821 ze zm.);
- ✓ z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2019 poz. 2277 ze zm.);
- ✓ z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1444 ze zm.);
- ✓ z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. 2020 poz. 30 ze zm.);
- ✓ z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (t.j. Dz.U. 2021 poz. 53 ze zm.);
- ✓ z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. 2020, poz. 1359).

Kluczowym aktem prawnym jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Określa ona zadania różnych organów państwa, w tym jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, a także wobec osób ją stosujących. Już preambuła ustawy wskazuje, że „władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności”.

W świetle art. 6 ust. 2 te same ustawy do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach nią zagrożonych;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływania na osoby stosujące przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, zgodnie z art. 9 ww. ustawy, organy administracji rządowej i samorządowej współdziałają z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi. Mogą m.in. zlecać realizację zadań określonych w ustawie z zastosowaniem trybu przewidzianego w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1057).

II. WSTĘP

Niniejszy dokument pn. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 został opracowany, aby zwiększyć efektywność wysiłków podejmowanych przez lokalne służby społeczne, zarówno publiczne (np. ośrodek pomocy społecznej) jak i niepubliczne (np. stowarzyszenia), bez względu na stopień ich sformalizowania (instytucje, organizacje społeczne, grupy samopomocowe itp.). Nieodzownym ich elementem jest rozwój współpracy pomiędzy podmiotami tworzącymi gminny system pomocy i wsparcia, ponieważ bez współdziałania osób, instytucji i organizacji nie będzie możliwe osiągnięcie efektu synergicznego wzmacniającego cele i oczekiwane rezultaty programu.

Gminny Program skierowany jest przede wszystkim do ofiar przemocy w rodzinie (w tym dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych i niepełnosprawnych), sprawców przemocy w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, przedstawicieli władz lokalnych, przedstawicieli instytucji i służb pracujących z dziećmi (nauczyciele, pedagodzy, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, pracownicy służby zdrowia).

Zmniejszenie rozmiarów przemocy w rodzinie i pomocy ofiarom jest więc nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania różnych instytucji i organizacji.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu. Ze zjawiskiem przemocy można zetknąć się w rozmaitych miejscach. Bez wątplenia doświadczanie przemocy w rodzinie, a zatem w środowisku, które powinno być ostoją bezpieczeństwa i zapewnić godne warunki do życia i dorastania, niesie za sobą szczególnie dotkliwe konsekwencje. Związane jest to z faktem, że sprawcami przemocy są osoby bardzo dobrze znane ofiarom (rodzice, dziadkowie, rodzeństwo, dalsza rodzina), a ofiarami są osoby, które powinny być otoczone szczególną opieką (dzieci, osoby niepełnosprawne, starsze).

Przemoc stosują nie tylko członkowie rodzin patologicznych, lecz zjawisko to dotyczy różnych rodzin. Przemoc przy tym często towarzyszy np. alkoholizmowi. Alkohol zaostża bowiem istniejące u sprawcy zaburzenia w zakresie kontaktu i problemy emocjonalne. Za przyczyny przemocy uznaje się także chłodną atmosferę domową, jak i złą sytuację socjalną i ekonomiczną rodziny. Trudno jest uchwycić prawdziwe rozmiary przemocy w rodzinie, chociaż uznawana jest ona za zjawisko powszechne.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest więc zapewnienie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy.

III. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

1. Definicja przemocy, jej rodzaje i formy

Pod pojęciem przemocy najczęściej rozumie się relację między ludźmi, która opiera się na użyciu przeważającej siły. Przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Dokonuje się ona poprzez naruszenie praw osobistych drugiego człowieka, manipulowanie, nieliczenie się z dobrem ofiary przemocy, powodowaniem cierpienia.

Przemoc narusza więc prawa i dobra osobiste, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności człowieka itp. Celem przemocy jest wyrządzenie ofierze szkody, wywołanie bólu, zadanie cierpienia, poniżenie. Przemoc może być spowodowana utratą kontroli nad agresywnym zachowaniem sprawcy,

poczuciem bezradności oraz siły i planowanym lub impulsywnym zachowaniem. Jednakże o przemocy decydują trzy podstawowe warunki:

- ✓ sprawca może sobie pozwolić na przemoc, gdyż czuje się bezkarny;
- ✓ przemoc realizuje potrzeby sprawcy;
- zachowanie to narusza dobro i prawa ofiar.

Przemoc rozumiana jest jako akt godzący w wolność osobistą jednostki i zmuszający ją do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przenosi się ona także na grunt rodzinny i jest w nim często spotykanym zjawiskiem, niezależnym od kultury, wyznania, środowiska, wykształcenia, poziomu intelektualnego czy przynależności do grupy społecznej. Przemoc w rodzinie bez wątpienia jest zachowaniem poniżającym jednostkę, powodującym obrażenia fizyczne, często równocześnie naruszając w ten sposób przepisy prawa. Rzadko bywa to incydent jednorazowy, zwykle staje się jednym z wielu ogniw w łańcuchu agresji.

Szczególnością jest przemoc domowa, nazywana też przemocą w rodzinie. Jest to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciwko członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody. Doświadczają jej kobiety, ale także dzieci, osoby starsze, chore, a czasami również mężczyźni.

Charakteryzujemy podstawowe rodzaje przemocy:

- fizyczną,
- psychiczną,
- seksualną,
- ekonomiczną,
- i przez zaniedbanie.

Przemoc fizyczna jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała.

Przemoc psychiczna inaczej bywa nazywana emocjonalną i wiąże się z naruszeniem godności osobistej. Oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie). Owo krzywdzenie psychiczne jest najbardziej nieuchwytną formą maltretowania człowieka. Trudno bowiem dostrzec pozornie niewidoczną przemoc posługującą się zazwyczaj słowem. Dopiero późniejsze skutki długotrwałej dewastacji psychicznej są zauważalne.

Przemoc seksualna do przemocy seksualnej zaliczyć można gwałt, pedofilię i kazirodztwo. Przemoc seksualna w ogóle to kontakt seksualny podejmowany bez zgody ofiary. Natomiast przemoc seksualna wobec dzieci to wciąganie zależnych, niedojrzałych rozwojowo i niezdolnych do wyrażania pełnej zgody dzieci albo osób w wieku dorastania w seksualną aktywność naruszającą społeczne tabu i zasady życia rodzinnego. A. Susek-Kaczyńska z kolei twierdzi, że wewnątrz małżeńska przemoc seksualna nie jest li tylko nadinterpretacją badaczy czy fikcją naukową. Nie jest również jakimś tworem teoretycznym. Ma miejsce w świecie rzeczywistym i nierzadko wiąże się z cichym cierpieniem wielu ludzi, w szczególności kobiet i dzieci. Często jest także nierozłącznym, skrywanym elementem życia rodzinnego.

Przemoc ekonomiczna (finansowa) opisywana jest zwykle jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę. Podporządkowanie materialne partnerki, partnera bądź innych osób w rodzinie sprawia, iż czują się one uzależnione od

dochodów bądź majątku sprawcy albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.

Zaniedbanie z kolei, nazywane jest ukrytą formą przemocy, to niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka. Jest to często spotykana forma przemocy wobec dzieci, ludzi starszych oraz wobec osób niepełnosprawnych – przez ich rodziców, dorosłe dzieci, opiekunów czy domowników.

Wskazujemy, że właściwie wszystkie opisane formy przemocy ze sobą powiązane i wywierają wpływ na wszystkich członków rodziny. Rzadko występuje sytuacja, że stosowana jest tylko i wyłącznie jedna forma przemocy.

IV. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla Gminy Marciszów

Do zadań własnych Gminy należy w szczególności:

- a) Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- b) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- c) Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

Zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie gmina realizuje w szczególności poprzez zespoły interdyscyplinarne, powoływane przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. W ich skład wchodzi przede wszystkim przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi; mogą to być również prokuratorzy lub przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół interdyscyplinarne realizuje działania zaplanowane w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a jego zadaniem jest, w świetle art. 9b ustawy, integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, głównie poprzez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół interdyscyplinarne może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Do ich zadań należy przede wszystkim opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych jej wystąpieniem, a także dokumentowanie działań podejmowanych wobec tych rodzin oraz ich efektów. Istotne w zakresie uregulowań prawnych w obszarze przeciwdziałania przemocy jest określenie w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie procedury „Niebieskie Karty”, w oparciu o którą podejmowane są interwencje w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą, bez konieczności uzyskania zgody tej rodziny (art. 9d). Obejmuje ona ogół czynności, podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Szczegółowe zasady jej stosowania zawiera Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2011 nr 209 poz. 1245). Zarówno w pracy zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych, jak i samym stosowaniu procedury „Niebieskie Karty”, nieodzownym czynnikiem, wykraczającym poza uwarunkowania ustawowe, jest komunikacja i współpraca międzyinstytucjonalna, służąca sprawnej diagnozie oraz skutecznemu działaniu.

V. Zasoby instytucjonalne i organizacyjne systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Marciszów

Świadomość istniejących w gminie problemów stanowi motywację do konstruowania rozwiązań dających szansę na znaczne zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy.

Główną ideą, tworzenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jest stworzenie rozwiązań umożliwiających i pomagających wyprowadzić zagrożone osoby z grupy ryzyka. Skuteczne wspierania osób i rodzin, dotkniętych problemem przemocy w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, której nie są w stanie przezwyciężyć własnymi siłami. W tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy niezwykle korzystne i przydatne jest określenie zasobów gminy, mocnych i słabych stron.

1. Zasoby Gminy:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla gminy Marciszów;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie;
- 3) Komisariat Policji w Marciszowie;
- 4) Zespół Szkół w Marciszowie;
- 5) Przychodnia Rodzinna Sp. z o. o w Marciszowie,
- 6) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze
- 7) Kuratorzy Sądowni
- 8) Pedagog Szkolny
- 9) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania w Rodzinie w Marciszowie
- 10) Organizacje pozarządowej i instytucje kościelne;
- 11) Sołtysi i rady sołeckie.

1. Mocne strony Gminy:

- 1) Dobrze przygotowana i stale doskonaląca swe umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny,
- 2) Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami,
- 3) Dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi i radami sołeckimi,
- 4) Poparcie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez samorząd gminny.

2. Słabe strony Gminy:

- 1) Nie wystarczająca infrastruktura socjalna gminy;
- 2) Trudności w odseparowywaniu sprawców przemocy od ofiar;
- 3) Brak wystarczającej liczby mieszkań chronionych dla ofiar przemocy;
- 4) Brak Ośrodka Interwencji Kryzysowej
- 5) Brak dostępu do psychiatry dziecięcego

3. Zagrożenia:

- 1) Słaba kondycja ekonomiczna rodzin;
- 2) Negatywne wzorce zachowań społecznych;
- 3) Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin;
- 4) Problemy alkoholowe członków rodzin;
- 5) Nadal niska świadomość społeczna i wrażliwość na zjawiska związane z przemocą w rodzinie;
- 6) Stereotypy na temat przemocy domowej;

VI. Założenia programu

Cel główny programu:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie i skutków jej stosowania.

Cele strategiczne :

- 1) zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych i edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc;
- 4) podniesienie kompetencji i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 5) wzmacnianie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 6) podniesienie wrażliwości społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Strategie i metody osiągnięcia celów:

1. Ochrona ofiar przemocy poprzez wsparcie prawne i psychologiczne;
2. Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie;
3. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie.

VII. Skala zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Marciszów

Istotnych danych na temat zjawiska przemocy w rodzinie dostarczają sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym dotyczące stosowania procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.

W 2018 roku procedurę wszczęto w 9 rodzinach. We wszystkich przypadkach Niebieskie Karty zostały złożone przez Policję. Procedura została zakończona w 7 przypadkach z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. W 2019 roku do Zespołu wpłynęło 15 Niebieskich Kart z 12 rodzin wszczętych przez Policję, natomiast procedurę zakończono w 12

przypadkach. W 2020 roku natomiast procedurę Niebieskiej Karty rozpoczęto w 23 razy, w tym w 23 przez Policję, a zakończona została w 8 przypadkach.

Z powyższych danych wnioskować można, że na terenie Gminy Marciszów zjawisko przemocy w rodzinie jest zjawiskiem narastającym, niepokojące są dane o gwałtownym wzroście zgłoszeń przypadków przemocy domowej w gminie Marciszów w 2020 r. Prawdopodobnie związek pomiędzy wzrostem raportowanych przypadków przemocy ma wprowadzenie środków zaradczych w postaci kwarantanny. Wzrost zgłaszanych przypadków może świadczyć także o większej świadomości osób doświadczających przemocy oraz jej świadków i chęci do zmiany sytuacji osobistej oraz minimalizowania stereotypu przemocy jako zjawiska „zaczyna domowego”

VIII . Podstawowe zadania Gminy do realizacji w latach 2021 - 2025

1. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
  - systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie (ulotki, broszury plakaty itd.);
  - systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy różnych grup zawodowych stykających się z problemem przemocy w rodzinie;
  - wdrażanie kompleksowych szkoleń doskonalących umiejętności pracy z osobami dotkniętymi zjawiskiem przemocy domowej, dla realizatorów programu;
  - udział w szkoleniach w zakresie wdrażania procedur postępowania w sytuacji przemocy domowej;
  - dofinansowanie udziału w konferencjach, szkoleniach, sympozjach związanych z podwyższeniem kwalifikacji osób zajmujących się bezpośrednio w/w zakresem;
  - umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy i GOPS informacji na temat zjawiska przemocy domowej ze wskazaniem placówek świadczących pomoc w tym zakresie;
  - rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem edukacji rodziców, młodzieży i dzieci.

2. Zapewnienie kompleksowej, specjalistycznej pomocy rodzinom dotkniętym przemocą:
  - udzielanie wielowymiarowej pomocy (prawnej, medycznej, socjalnej) ofiarom przemocy;
  - prowadzenie działań terapeutycznych przy współpracy wyspecjalizowanych organizacji i instytucji;
  - tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży;
  - opracowanie i udostępnianie materiałów informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy;
  - ścisła współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie udzielania;
  - specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy.

3. Monitorowanie i ewaluacja podejmowanych działań:
  - stwarzanie bazy danych dotyczących przemocy domowej;
  - dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy;
  - przedkładanie corocznego sprawozdania z realizacji programu.

Podstawowymi wskaźnikami służącymi do ewaluacji programu są:

- ✓ Liczba osób/rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu wystąpienia zjawiska przemocy;
- ✓ Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych;
- ✓ Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych;

- ✓ Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”;
- ✓ Liczba ofiar przemocy w rodzinie;
- ✓ Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy;
- ✓ Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie;
- ✓ Liczba osób przebywających w ośrodkach wsparcia.

Do działań ewaluacyjnych zobowiązane są wszystkie podmioty pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym podmioty, które podpisały porozumienie współpracy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IX. Przewidywane efekty realizacji programu:

1. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy;
2. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie;
3. Udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
4. Stała edukacja środowiska lokalnego;
5. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
6. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.

X. Adresaci programu:

Program skierowany jest do:

- Ofiar przemocy i ich rodzin i opiekunów,
- Społeczności lokalnej,
- Instytucji zajmujących się szeroko rozumianą pomocą w rodzinie,
- Organizacji pozarządowych.

XI. Realizatorzy programu:

- Instytucje, organizacje, służby i środowiska włączone do realizacji programu;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Marciszów;
- Posterunek Policji w Marciszowie;
- Kuratorzy Sadu Rejonowego w Kamiennej Górze;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze;
- Zespół Szkolno-Przedszkoly w Marciszowie;
- Przychodnia Rodzinna w Marciszowie,
- Kościół

XII. Źródła finansowania programu:

Źródło finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Marciszów na lata 2021 – 2025 stanowią będą środki pochodzące z budżetu gminy, dotacje celowe oraz środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

XIII. Postanowienia końcowe.

1. Koordynację programu powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marciszowie.

2. Sprawozdanie z realizacji programu przygotowuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marciszowie i przedstawia je Wójtowi Gminy Marciszów do ostatniego dnia marca następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.